

Memo

Kenmerk : 3547469
Aan : de leden van de Gemeenteraad
Van : het college van B & W
Datum : 3 februari 2026
Onderwerp : Voortgang armoede- en schuldenbeleid 2025
Afschriften voor :

Bij de behandeling van de perspectiefnota 2025-2028 op 4 juli 2024 is de toezegging gedaan door het college dat de raad jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang op het gebied van het armoede- en schuldenbeleid.

Zoals bij u bekend is eind 2024 het uitvoeringsplan armoede en schulden 2024-2027 door het college vastgesteld. In dit uitvoeringsplan wordt gewerkt met drie overkoepelende thema's: armoedepreventie, meedoen in de samenleving en hulp bij schulden. In dit memo wordt u aan de hand van deze thema's meegenomen in de ontwikkelingen. Ook gaan we in op de ontwikkelingen die niet zijn aangekondigd in het uitvoeringsplan, maar waarop wel is ingezet. Deze worden benoemd onder het kopje 'overige ontwikkelingen'.

Daarnaast zijn er activiteiten, samenwerkingsverbanden en regelingen die worden gecontinueerd. Bijvoorbeeld als het gaat om Kindsupport, het Armoedepact, de collectieve zorgverzekering, de VoorzieningenWijzer en het boekje 'leven met weinig geld'. Het boekje 'leven met weinig geld' wordt jaarlijks onder ongeveer 15.000 huishoudens verspreid en daarnaast via verschillende partners actief gedeeld, zodat inwoners snel inzicht krijgen in beschikbare lokale ondersteuning. Voor een volledig overzicht van onze activiteiten, samenwerkingsverbanden en regelingen verwijzen we u graag naar het beleidsplan armoede en schulden 2024-2027 en het uitvoeringsplan 2024-2027.

Cijfers armoede, schulden en energiearmoede in Meppel

In gemeente Meppel leven ongeveer 400 huishoudens (2,9%) die een inkomen hebben tot de laagste inkomensgrens, waarvan 100 huishoudens (0,7%) langdurig (vier jaar of langer). De inkomensgrens die hierbij hoort is voor een alleenstaande €1.200 en voor gehuwden of samenwonenden €1.690, in 2023. Ook groeien ongeveer 200 kinderen (3,4%) op in een huishouden met een laag inkomen. De hierbij horende percentages liggen onder het landelijk gemiddelde.¹ Daarnaast heeft 12,5% van de inwoners moeite met rondkomen, wat vaak samenhangt met geldzorgen en financiële stress.²

Op het gebied van schulden heeft 5,7% van de Meppeler huishoudens geregistreerde problematische schulden. Dat zijn ongeveer 960 huishoudens. Een lager aandeel dan

¹ Trendbureau Drenthe, 2023.

² Feitenblad Armoede en schulden gemeente Meppel, *Trendbureau Drenthe*

landelijk: 7,4%.³ Wat energiearmoede betreft kampen 828 huishoudens in Meppel met energiearmoede, wat neerkomt op ongeveer 4,9% van alle huishoudens.⁴ Dit ligt rond het landelijk gemiddelde volgens de recente schatting van TNO en CBS.

Gebruik regelingen

Wat betreft de regelingen zien we dat hier goed gebruik van wordt gemaakt. In 2025 is het fonds deelname maatschappelijke activiteiten 645 keer aangevraagd, tegenover 636 keer een jaar eerder. Een persoon kan meerdere aanvragen in één doen indien er sprake is van kinderen. Ook het aantal aanvragen individuele inkomenstoeslag is licht gestegen, van 404 in 2024 naar 427 in 2025. Ook wat betreft de kindregelingen is er sprake van een stijging. Het aantal gezinnen dat door Kindsupport Meppel (een samenwerkingsverband tussen Stichting Leergeld Meppel, Jeugdfonds Sport & Cultuur Drenthe, Nationaal Fonds Kinderhulp, Stichting Jarige Job en de gemeente Meppel) geholpen is, is gestegen van 237 in 2024 naar 269 in 2025 en het aantal unieke kinderen van 421 naar 495.

-Thema 1: Armoedepreventie

Financiële educatie op scholen: MoneyWays	
Inhoud	Moneyways is het schuldenpreventie onderwijsprogramma van Diversion en Nibud. Het programma bestaat uit drie gastlessen, waarin verschillende thema's en onderwerpen op het gebied van geld aan bod komen. De gastlessen worden gegeven door peer educators (jonge ervaringsdeskundige rolmodellen).
Ontwikkelingen	Sinds mei 2025 zijn er gastlessen uitgerold binnen verschillende scholen op het voortgezet onderwijs en het mbo. Tot aan de zomervakantie zijn er op 3 scholen in totaal aan 9 klassen gastlessen gegeven. Tot aan de kerstvakantie zijn hier nog 7 klassen bijgekomen. Het is de bedoeling om het aantal klassen en het aantal deelnemende scholen in 2026 verder uit te breiden. De reacties van de leerlingen zijn positief. Zij geven aan dat de onderwerpen op een aansprekende manier gebracht worden door de peer educators en de inhoud van de lessen goed aansluiten bij hun leefwereld.

³ Trendbureau Drenthe, 2023.

⁴ Centraal Bureau voor de Statistiek, 2023.

Financiële educatie op scholen: Samenwerking met VOMEO, locatie Stad & Esch

Inhoud	VOMEO heeft, in samenspraak met Diversion en de gemeente, een subsidie aangevraagd voor het initiatief 'Project financiële educatie' en deze subsidie is toegekend. De subsidie is ingezet om de vaardigheden van docenten op het gebied van financiële educatie te vergroten en te komen tot een doorlopende leerlijn rondom financiële educatie. De financiële educatie wordt uitgerold op de Praktijkschool en de Vrije school van het VOMEO.
Ontwikkelingen	Voor de Praktijkschool is een doorlopende leerlijn ontwikkeld voor de leerjaren 1 t/m 5. Daarbij hebben de docenten trainingen gevolgd om lessen financiële educatie te kunnen geven. Begin 2026 starten de lessen financiële educatie op de Praktijkschool. Voor de Vrije school geldt dat er nog geen doorlopende leerlijn is ontwikkeld. De gemeente staat in contact met VOMEO om te bepalen of welke manieren zij kan ondersteunen. Tot nu toe was deze ondersteuning zichtbaar bij de ontwikkeling van een flyer. Deze flyer is ontwikkeld, zodat helder is voor jongeren welk aanbod er is en waar zij terecht kunnen voor hulp en vragen. De flyer is digitaal gedeeld met ouders en zijn ook verspreid in de school zelf. Er wordt verder doorgepraat op welke andere manieren de gemeente nog verder kan ondersteunen. Dit is mede afhankelijk van de behoeften die er ontstaan bij leerlingen op het moment dat zij lessen financiële educatie gevolgd hebben. We blijven deze ontwikkeling nauwgezet volgen.

Doorontwikkeling Geldloket Meppel (lees: Informatieplein)

Inhoud	Het Geldloket Meppel is één centrale plek waar inwoners vragen kunnen stellen over geldzaken, maar ook over zaken rondom zorg, wonen en welzijn. Medewerkers staan klaar om inwoners te informeren, te helpen of (eventueel) door te verwijzen. Het afgelopen jaar (2025) hebben 488 mensen het Geldloket bezocht.
Ontwikkelingen	Verkennde gesprekken zijn gevoerd met Humanitas zuidwest Drenthe, Schuldhulpmaatje, de Bibliotheek Meppel, Welzijn MensenWerk en gemeente Meppel over de doorontwikkeling van het Geldloket (lees: informatieplein). De uitkomst van deze gesprekken was om krachten te bundelen en te kijken naar een breder informatieplein in de Bibliotheek

	(Plataan), waarbij het doel is om in te zetten op preventie, laagdrempelige toegang en er vroegtijdig bij zijn. Vervolgens is nader onderzoek gedaan naar wat er landelijk al is ontwikkeld, er is een bezoek gebracht aan twee verschillende informatiepleinen en is geïnventariseerd welk aanbod er is bij de partijen en wat dat betekent voor de inrichting van het informatieplein. Daarnaast is de inrichtingsfase afgerond. De verwachting is dat uiterlijk Q3 van 2026 het informatieplein wordt geopend. Inwoners kunnen hier dan terecht voor hulp en informatie en een (vervolg)afpraak maken bij één van de ketenpartners die spreekuren verzorgen in het Informatieplein.
--	---

Doorontwikkeling aanpak vroegsignalering	
Inhoud	Gemeenten zijn wettelijk verplicht om inwoners met (beginnende) betalingsachterstanden vroegtijdig te signaleren en ondersteuning aan te bieden. Het doel van vroegsignaleren is om schulden te voorkomen of te beperken door inwoners snel in beeld te krijgen en passende hulp te bieden.
Ontwikkelingen	Het matchingsproces, om te kijken of iemand al bekend is bij schuldhelpverlening, is afgelopen jaar (2025) geautomatiseerd. In 2026 richten we ons op het actualiseren van de criteria die bepalen wanneer wij inwoners per e-mail, telefonisch of via een huisbezoek benaderen. Daarnaast werken we de gemeentelijke communicatie richting inwoners verder uit, zodat deze beter aansluit bij verschillende doelgroepen, zoals jongeren en ouderen. We onderzoeken hoe we deze groepen effectiever kunnen bereiken en ondersteunen.

Doorontwikkelen en professionaliseren budgetspel (lees: Gesprek Over Gebrek)	
Inhoud	Binnen Kansrijke Start Meppel is de werkgroep financieel kansrijk opgroeien bezig geweest met het doorontwikkelen en professionaliseren van het 'Gesprek Over Gebrek'. Voorheen het budgetspel genoemd. Aangezien het spelelement eruit is gehaald en de inhoud wat is gewijzigd, was een andere naam toepasselijker. Het centrale thema van de werkgroep is om geldzorgen te signaleren en bespreekbaar te maken binnen de keten van vroegsignalering van geldzorgen. Met als uiteindelijk doel het doorverwijzen naar de juiste ondersteuning. Het 'Gesprek over gebrek' sluit hier goed op aan.

Ontwikkelingen	In oktober 2025 is het Gesprek tijdens de Kansrijke Start bijeenkomst gelanceerd. Het 'Gesprek over Gebrek' wordt een onderdeel van een workshop. Tijdens het gesprek ligt de focus op het creëren van bewustwording bij professionals hoe het voelt om continu onder stress te staan en signalen van geldzorgen vroegtijdig te kunnen herkennen. De invulling van de workshop ligt nog niet vast. Het is de bedoeling dat in 2026 de eerste workshops aan professionals van de coalitie Kansrijke Start worden gegeven, bijvoorbeeld aan professionals uit de kinderopvang en geboortezorg. Het is de ambitie om op termijn ook workshops te geven aan professionals die geen onderdeel uitmaken van de coalitie Kansrijke Start.
-----------------------	--

-Thema 2: Meedoen in de samenleving

Verhoging bedragen Fonds Deelname Maatschappelijke Activiteiten (FDMA)	
Inhoud	Het FDMA is een tegemoetkoming voor sociale, culturele, leerzame en sportieve activiteiten.
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2025 zijn de basisbedragen FDMA, zoals door uw raad besloten in de raadsvergadering van 28 november 2024, eenmalig verhoogd met 15%. De tegemoetkoming voor kinderen is hiermee gestegen van € 100,- naar € 115,- en voor volwassenen van € 150,- naar € 172,50. Daarnaast wordt per 1 januari 2026 het FDMA jaarlijks geïndexeerd worden met het inflatiepercentage dat voor dat jaar van toepassing is. Een jaarlijkse indexatie is noodzakelijk om het FDMA mee te laten groeien met de inflatie.

Verhoging inkomensgrens laptopregeling	
Inhoud	De laptopregeling houdt in dat ouders een vergoeding kunnen aanvragen voor hun schoolgaande kind(eren) tot 18 jaar op het voortgezet onderwijs. Deze regeling voert Stichting Leergeld uit voor de gemeente. De vergoeding is bedoeld voor de aanschaf van een laptop, tot een bedrag van maximaal € 400,-. Het afgelopen jaar zijn er 47 laptops aangevraagd en toegekend.

Ontwikkelingen	Zoals door uw raad besloten in de raadsvergadering van 28 november 2024 is per 1 januari 2025 de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor de laptopregeling verhoogd van 110% naar 120% van de bijstandsnorm.
-----------------------	---

Toegankelijkheid gemeentelijke website	
Inhoud	De gemeente wil dat inwoners eenvoudig en digitaal toegang hebben tot minimaregelingen. De website is daarbij het belangrijkste kanaal, met duidelijke informatie zodat iedereen de regelingen kan vinden en aanvragen.
Ontwikkelingen	Om de digitale toegang tot minimaregelingen via de gemeentelijke website te verbeteren is de website in het tweede kwartaal van 2025 in zijn geheel onder de loep genomen, zowel qua indeling als tekstueel. Het doel was om pagina's waarop de minimaregelingen te vinden zijn te vereenvoudigen en gebruiksvriendelijker te maken. Daarnaast zijn de teksten op taalniveau B1 geschreven, zodat de informatie voor zoveel mogelijk inwoners begrijpelijk is. Uit het Rekenkameronderzoek over het armoede- en minimebeleid dat op 24 april 2025 behandeld is in de raadsvergadering, is door het college de toezegging gedaan om inwoners die gebruik maken van minimaregelingen actief te vragen naar hun ervaringen met de nieuw vorm te geven website. Op basis van de ervaringen zullen mogelijk aanpassingen nodig zijn. De enquête wordt in Q2 2026 uitgezet onder deze groep.

Digitalisering toegankelijkheid minimaregelingen gemeentelijke website	
Inhoud	Het doel van het project digitalisering is dat een inwoner digitaal een aanvraag kan doen (bijvoorbeeld voor een minimaregeling), deze aanvraag digitaal kan volgen en de beschikking in de berichtenbox van Mijn Overheid ontvangt.
Ontwikkelingen	Sinds eind 2025 is het mogelijk om de individuele inkomenstoeslag (IIT) en het fonds deelname maatschappelijke activiteiten (FDMA) digitaal aan te vragen op de website door in te loggen met DigiD. Wat betreft het digitaal volgen van een aanvraag en het ontvangen van de beschikking in de berichtenbox van Mijn Overheid, deze koppeling wordt gemaakt op

	het moment dat de aanbesteding van klantapplicatie sociaal domein is voltooid en geïmplementeerd. Naar verwachting is het medio januari 2027 mogelijk om het gehele proces van een aanvraag volledig digitaal te laten verlopen.
--	--

-Thema 3: Hulp bij schulden

Schuldhulpverlening aan ondernemers	
Inhoud	Gemeenten hebben de wettelijke taak om inwoners, inclusief ondernemers, toegang te bieden tot schuldhulpverlening. Dit ondersteunt ondernemers bij het herstellen van hun financiële situatie en het voorkomen van verdere problematiek voor henzelf en hun bedrijf.
Ontwikkelingen	De schuldhulpverlening voor ondernemers is doorontwikkeld. Nieuwe aanmeldingen worden voortaan opgepakt door de Gemeentelijke Kredietbank Drenthe (GKB), waardoor zowel particuliere als zakelijke schuldhulpverlening binnen één organisatie is belegd. Dit verstrekt de samenwerking en zorgt voor een efficiënter proces. Het bereik onder ondernemers blijft een aandachtspunt; daarom verkennen we een behoefteonderzoek in samenwerking met partners.

Convenant lokale overheid	
Inhoud	In 2024 zijn landelijke bestuurlijke afspraken gemaakt om schuldhulpverlening toegankelijker en uniformer te maken. Gemeenten wordt geadviseerd minimaal basiselementen aan te bieden, zoals verschillende onderdelen van begeleiding, nazorg en het standaard aanbieden van een saneringskrediet.
Ontwikkelingen	In Meppel zijn we aan het inventariseren welke elementen op korte termijn toepasbaar zijn, met nadruk op betere toegankelijkheid en begeleiding tijdens het traject. Dit vraagt nauwkeurige samenwerking met de GKB, de gemeentelijke organisatie en externe partijen, inclusief afstemming met schuldeisers. Daarnaast is in het uitvoeringsplan het convenant 'Lokale overheid' opgenomen. Dit is ook één van de basiselementen. De gemeente onderzoekt nog of dit convenant passend is voor Meppel.

- Overige ontwikkelingen

Collectieve zorgverzekering	
Inhoud	De collectieve zorgverzekering is een zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen die goed verzekerd willen zijn. De gemeente geeft een korting op deze verzekering bij het Zilveren Kruis. In 2025 hebben 777 inwoners gebruik gemaakt van de collectieve zorgverzekering.
Ontwikkelingen	Inwoners die gebruik maken van de collectieve zorgverzekering hebben vanaf het huidige zorgseizoen de mogelijkheid om het eigen risico in termijnen te betalen.

VoorzieningenWijzer	
Inhoud	De VoorzieningenWijzer helpt inwoners inzicht te krijgen in regelingen en besparingsmogelijkheden die passen bij hun situatie. Het doel is om financiële ondersteuning toegankelijker en beter vindbaar te maken. Het afgelopen jaar zijn er 105 mensen geweest die de online check van de VoorzieningenWijzer zijn gestart én hebben afgerond. Daarnaast is in 66 gevallen een medewerker bij de inwoner thuis langs geweest om samen de check te doen.
Ontwikkelingen	Met Welzijn MensenWerk, Woonconcept en Actium is een nieuw convenant afgesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over de samenwerking omtrent de VoorzieningenWijzer.

Enquête onder inwoners	
Inhoud	We vinden het belangrijk dat ons armoede- en schuldenbeleid aansluit bij de behoeften van inwoners. Daarom gebruiken we hun input om nieuwe vormen van ondersteuning te verkennen en ons armoede- en schuldenbeleid te versterken.
Ontwikkelingen	In het voorjaar van 2025 is er door het Armoedepact, onder leiding van onze ervaringsdeskundige, een enquête gehouden onder inwoners die van weinig geld moeten zien rond te komen. Hier hebben 231 inwoners aan deelgenomen. Doel was onder andere om inzicht te krijgen in hun

	behoeften op het gebied van armoedepreventie en mee kunnen doen in de samenleving. Twee van de onderwerpen die toen veelvuldig genoemd werden en een goede toevoeging zijn op het armoedepreventiebeleid, zijn budgetcoaching en lotgenotencontact.
Budgetcoaching	Begin 2026 zal de eerste budgetcursus worden gegeven door het Nibud. Hier zullen tussen de 8 à 10 mensen aan deelnemen. In vijf praktische bijeenkomsten leren inwoners hoe ze meer overzicht, rust en zekerheid in hun geldzaken krijgen. Geen moeilijke theorie, maar handige tips en oefeningen die ze direct kunnen toepassen. Voor 2026 staan vier cursussen gepland, verspreid over de middag en avond om ook werkenden een kans te geven deel te nemen.
Spaarkringen	Spaarkringen van stichting Spaarkracht is een interventie die in lotgenotencontact voorziet en bijdraagt aan versterking van het armoedepreventiebeleid. Een spaarkring is een sociaal en financieel initiatief waarbij een groep mensen, onder leiding van een spaarkringbegeleider, op regelmatige basis samenkomt (bijvoorbeeld wekelijks of tweewekelijks) om in groepsverband te sparen en elkaar te ondersteunen. Elke deelnemer legt een klein bedrag in een gezamenlijke pot in. Na een afgesproken periode (meestal 8 tot 12 maanden) krijgt elke deelnemer zijn eigen gespaarde bedrag terug. Het doel van een spaarkring is meerledig. Ten eerste leren deelnemers sparen en bewustere financiële keuzes te maken. Daarnaast kunnen deelnemers elkaar leren kennen, ervaringen met elkaar delen en elkaar motiveren. Een spaarkring draait dan ook niet alleen om geld, maar ook om sociale verbinding en het vergroten van vaardigheden en zelfvertrouwen. De eerste spaarkring is inmiddels gestart.

Energiearmoede	
Inhoud	De aanpak van energiearmoede is in Meppel een gezamenlijke opgave voor Team Duurzaam en het Sociaal Domein, als onderdeel van de warmtetransitie en de wijkuitvoeringsplannen. Binnen het programma Duurzaam Meppel is expliciet aandacht voor huishoudens die moeite hebben met hun energielasten
Ontwikkelingen	In 2025 is ingezet op meerdere sporen, waaronder de inzet van Meppeler Energiecoaches, het Fixteam Drenthe voor kleine energiebesparende maatregelen en een gemeentelijke isolatiesubsidie voor woningeigenaren met een laag inkomen, die stapelbaar is met provinciale en landelijke regelingen. Daarnaast bereiden we een plan

	van aanpak voor binnen het Nationaal Isolatieprogramma (NIP/LAI) om slecht geïsoleerde woningen van kwetsbare huishoudens te verbeteren.
--	--

We zijn trots op de stappen die we zetten in ons armoede- en schuldenbeleid. De afgelopen tijd hebben we mooie ontwikkelingen gezien die helpen om onze doelen te bereiken op de thema's armoedepreventie, meedoen in de samenleving en ondersteuning bij schulden. We blijven ons daarbij inzetten op de doorontwikkeling van ons armoede- en schuldenbeleid en letten er goed op dat we onze inwoners blijven bereiken.